

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

TOIDUAHELA MIKROBIOLOOGIA
Proovivõtumeetodid toidu- ja söödaproovide
mikrobioloogiliseks analüüsiks

Microbiology of the food chain
Sampling techniques for microbiological analysis of food
and feed samples
(ISO/TS 17728:2015)

EESSÕNA TEHNILISE SPETSIFIKATSIOONI EESTIKEELSELE VÄLJAANDELE

See väljaanne on

- CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 17728:2015 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2016. aasta septembrikuu numbris.

Dokumendi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 1 „Toit“, dokumendi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Dokumendi on tõlkinud NEON | Tiido ja Partnerid Keeleagentuur OÜ, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud OÜ Tervisliku Piima Biotehnoloogiate Arenduskeskus, dokumendi on heaks kiitnud EVS/TK 1.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 17728:2015 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 17.06.2015.

Date of Availability of the CEN Technical Specification CEN ISO/TS 17728:2015 is 17.06.2015.

See dokument on CEN-i tehnilise spetsifikatsiooni CEN ISO/TS 17728:2015 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus.

This document is the Estonian [et] version of the CEN Technical Specification CEN ISO/TS 17728:2015. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation.

Tagasisidet tehnilise spetsifikatsiooni sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 07.100.30

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

TEHNILINE SPETSIFIKATSIOON
TECHNICAL SPECIFICATION
SPÉCIFICATION TECHNIQUE
TECHNISCHE SPEZIFIKATION

CEN ISO/TS 17728

June 2015

ICS 07.100.30

English Version

**Microbiology of the food chain - Sampling techniques for
microbiological analysis of food and feed samples (ISO/TS
17728:2015)**

Microbiologie de la chaîne alimentaire - Techniques de
prélèvement pour l'analyse microbiologique d'échantillons
d'aliments (ISO/TS 17728:2015)

Mikrobiologie der Lebensmittelkette -
Probenahmetechniken für die mikrobiologische
Untersuchung von Lebens- und Futtermittelproben (ISO/TS
17728:2015)

This Technical Specification (CEN/TS) was approved by CEN on 16 March 2015 for provisional application.

The period of validity of this CEN/TS is limited initially to three years. After two years the members of CEN will be requested to submit their comments, particularly on the question whether the CEN/TS can be converted into a European Standard.

CEN members are required to announce the existence of this CEN/TS in the same way as for an EN and to make the CEN/TS available promptly at national level in an appropriate form. It is permissible to keep conflicting national standards in force (in parallel to the CEN/TS) until the final decision about the possible conversion of the CEN/TS into an EN is reached.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

SISUKORD

EESSÕNA.....	4
SISSEJUHATUS.....	5
1 KÄSITLUSALA.....	6
2 NORMIVIITED.....	6
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED.....	6
3.1 Proovivõtt.....	6
3.2 Proovid.....	7
3.3 Tooted.....	8
3.4 Proovide käitlemine.....	9
4 PÕHIMÕTTED JA ÜLDNÕUDED.....	9
5 PROOVIVÕTUKAVA.....	10
6 PERSONAL.....	10
6.1 Üldine korraldus.....	10
6.2 Proovide võtmisega tegelevad töötajad (proovivõtjad).....	10
7 PROOVIVÕTUMEETODID.....	10
7.1 Varustus.....	10
7.2 Proovivõtumeetodid. Üldprotokoll.....	11
7.2.1 Pakendamata tooted (vedelikud, tahked ained, pulbrid, graanulid jne).....	11
7.2.2 Pakendatud tooted (jahutatud, külmutatud või toatemperatuuril hoitavad tooted).....	12
7.2.3 Jahutatud tooted.....	12
7.2.4 Eraldatud külmutatud tooted.....	13
7.2.5 Külmutatud toodete plokid (nt liha või kala).....	13
7.2.6 Toatemperatuuril hoitavad tooted.....	13
7.2.7 Kuumad tooted.....	14
7.2.8 Toiduportsjonid restoranides.....	14
7.3 Eritoodete proovivõtumeetodid.....	15
7.3.1 Elusad karbid (sh kahepoolmelised limused, kõhtjalgsed, okasnahksed ja mantelloomad).....	15
7.3.2 Puu- ja köögiviljad, vürtsid ja ravimtaimed, kohvi, tee jms.....	15
7.3.3 Terved munad.....	15
7.3.4 Konservtoidud.....	15
7.3.5 Söödad.....	15
7.3.6 Erijuhtumid, nt kodulindude kaelanahk või rümpade loputusvedelik.....	16
7.3.7 Riknenud proovid.....	16
7.3.8 Automaatseadmetega proovivõtt.....	16
8 PROOVIDE PAKKIMINE JA MÄRGISTAMINE.....	16
9 PROOVIVÕTU VORMI KOOSTAMINE (PROOVIVÕTU PROTOKOLL).....	17
10 TRANSPORT.....	17
10.1 Seadmed ja varustus.....	18
10.1.1 Külmikud, sügavkülmikud, jahutuskastid, kastid või mahutid, jääpakid.....	18
10.1.2 Temperatuuri jälgimise seadmed.....	18
10.2 Transpordi protokoll.....	18
10.2.1 Laboratooriumipoolne transport.....	19
10.2.2 Transport alltöövõtja või kulleri poolt.....	19
11 PROOVI VASTUVÕTMINE LABORATOORIUMIS.....	20
Lisa A (teatmelisa) Proovivõtu vooskeem.....	21
Lisa B (teatmelisa) Külmutatud tükist või plokist proovivõtumeetod (standardist ISO 6887-1).....	22

Kirjandus..... 23

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EESSÕNA

Dokumendi (CEN ISO/TS 17728:2015) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 275 „Food analysis – Horizontal methods“, mille sekretariaati haldab DIN, koostöös tehnilise komiteega ISO/TC 34 „Food products“.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa tehnilise spetsifikatsiooni kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

Jõustumisteade

CEN on tehnilise spetsifikatsiooni ISO/TS 17728:2015 teksti muutmata kujul üle võtnud tehnilise spetsifikatsioonina CEN ISO/TS 17728:2015.

SISSEJUHATUS

Osa selles tehnilises spetsifikatsioonis proovivõtumeetodite kohta esitatud teabest on mõeldud kasutamiseks ainult suunisena, ülejäänud osa on kohustuslik.

Mõnede proovivõtuaspektide puhul on vaja sõlmida kokkulepe/leping laboratooriumi klientidega, et tagada proovivõtumeetodi ja -ulatuse vastavus klientide nõuetele.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

1 KÄSITLUSALA

Seda tehnilist spetsifikatsiooni kohaldatakse proovide kogumisele enne nende mikrobioloogiliseks uurimiseks laboratooriumisse saatmist. Selles määratletakse proovide saamise ja laboratooriumisse transportimise üldised juhised ning konkreetsed nõuded.

Tehnilise spetsifikatsiooni käsitusala ei hõlma proovivõtukavasid.

Seda tehnilist spetsifikatsiooni kohaldatakse kõikidele toitudele ja söötadele, sealhulgas sügavkülmutatud toodete plokkidele, rümpadele (v.a rümpade pinnalt proovide võtmine), lihale ja pakendamata toodetele.

Selle tehnilise spetsifikatsiooni käsitusala ei hõlma järgmiseid proovide tüüpe:

- piim ja piimatooted (vt ISO 707),
- rümpade pinnaproovid (vt ISO 17604),
- keskkonna pindade proovid (vt ISO 18593),
- esmatootmistasandi proovid (vt ISO 13307).

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt loetletud dokumendid, mille kohta on tehnilises spetsifikatsioonis esitatud normiviited, on kas tervenisti või osaliselt vajalikud selle tehnilise spetsifikatsiooni rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO 7218. Microbiology of food and animal feeding stuffs — General requirements and guidance for microbiological examinations

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Tehnilise spetsifikatsiooni rakendamisel kasutatakse standardis ISO 7002 ja alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1 Proovivõtt

3.1.1

proovivõtt (*sampling*)

protseduur, mida kasutatakse proovi saamiseks ja valimisse võtmiseks

[ALLIKAS: ISO 7002:1986, A.41]

3.1.2

proovivõtukava (*sampling plan*)

kindlaks määratud protseduur partiist proovide valimiseks, väljavõtmiseks ja valmistamiseks, et langetada otsus partii vastuvõtmise kohta

[ALLIKAS: ISO 7002:1986, A.43]

3.1.3

proovivõtumeetod (*sampling technique*)

proovi võtmiseks kasutatav protseduur